

KRONIKA

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Na prowincyi w Królestwie z pocztą rocznie rs. 12 (złp. 80); kwartał rs. 3. (złp. 20), W Cesarstwie też sama opłata co na prowincyi w Królestwie, z dodaniem rs. 4 rocznie i 1 kwartalnie za koperty.

Opłata prenumeracy na wynosi: a) w Warszawie rocznie rs. 7 k. 20 (złp. 48); b) kwartalnie rs. 1 kop. 80 (złp. 12) miesięcznie kop. 60 (złp. 4.) Za odnośnienie do domu dopłaca się 5 (gr. 10) miesięcz

Jutro Św. Wincentego Kadł. i Dyonizego B. Wschód słońca o g. 6 m. 15.—Zach. o g. 5. m. 19.

Biuro Redakcji przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nro 415. wprost kościoła XX. Karmelitów.

Dziś rano stopni ciepła 6, wczoraj w poł. ciep. 11. Wysokość wody na Wiśle stóp 2 cali 8.

— Z Petersburga, d. 18 (30) Września. —

We Wtorek, 8-go września, przed uroczystością, Baron Seebach, przysłany z poleceniem nadzwyczajnem od N. Króla Saskiego, Pułkownik Reille, Adjutant N. Cesarza Francuzów, i Komandor Ribeira da Silva, Minister-Rezydent N. Cesarza Brazylijskiego, mieli zaszczyt być u NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA, na posłuchaniu.

Nazajutrz, 9-go września, po przyjęciu, jakie miało miejsce z rana w Pałacu Zimowym, Ambasador Francuzki i Pułkownik Reille mieli zaszczyt doręczyć JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEMU KSIĘCIU CESARZEWICZOWI NASTĘPCY Tronu oznaki orderu Legii Honorowej, przysłane JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI przez Cesarza Francuzów. Baron Plessen, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny Naj. Króla Duńskiego, miał zaszczyt doręczyć JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI oznaki orderu Słonia, przysłane przez N. Króla Duńskiego, a Baron Seebach, oznaki orderu Domu Saskiego, przysłane przez N. Króla Saskiego.

Tegoż dnia, na balu w klubie Szlacheckim, p. Sidney Lecock, pierwszy Urzędnik Ambasady Angielskiej, i p. Heildgard, drugi Urzędnik tejsze Ambasady; Kawaler Calvacanti d'Albuquerque; Hrabia Corniani; Porucznik Gwardyi Królewsko-Pruskiej p. von Usedom; Kapitan Sztabu Jeneralnego Francuzkiego p. Reille; Baron de Perrigaud i Porucznik Armii Relgijskiej p. Chasal, — mieli zaszczyt przedstawiać się NAJJAŚNIEJSZEMU CESARZOWI. Przy tejsze okoliczności następujące osoby miały zaszczyt przedstawiać się NAJJAŚNIEJSZEMU CESARZOWI: Sartip Kassim-Chan, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny N. Szacha Perskiego; Komandor Rebeira da Silva; Baron Seebach; Książę de Croa, Sprawujący interessa N. Króla Pruskiego; p. Silva Allegre, Sekretarz Ambasady Hiszpańskiej; Baron Truchsess, Sekretarz Ambasady Bawarskiej kawaler Almeida, Sekretarz Ambasady Portugaliskiej, p. von Koch, Sekretarz Ambasady Szwedzkiej i Norweskij; p. Sidney Lecock, p. Heildgard, Kawaler Kalvacanti d'Albuquerque, Pułkownik Reille, Kapitan Reille, Hrabia Corniani, p. von Usedom i Baron de Perrigaud, oraz Damy następujące: Pani Ribeira da Silva, Pan Landsberg, Pani Sidney Lecock i Hrabina Corniani.

We Czwartek, 10-go września, Baron Seebach i Pułkownik Reille mieli zaszczyt pożegnać NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA.

W Piątek 11-go września, Wice hrabia Yonge-d'Arbois, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny Belgijski, miał zaszczyt być przyjętym na posłuchaniu przez JEGO CESARSKĄ WYSOKOŚĆ WIELKIEGO KSIĘCIA CESARZEWICZA NASTĘPCĘ Tronu i doręczyć MU oznaki orderu Leopolda, przysłane JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI przez N. Króla Belgów i przywiezione przez Porucznika Chasal.

W Ukazie CESARSKIM, z d. 8-go Września, za własnoręcznym JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, podpisem do Rządzącego Senatu wydanym, wyrażono: Towarzysza Ministra Sekretarza Stanu Królestwa Polskiego, Szambelana Dworu NASZEGO Płatonowa, za odznaczające się i nader pożyteczne zasługi, okazane przez niego podczas zajmowania różnych ważnych urzędów w Królestwie, NAJMIŁOŚCIWIEJ mianowaliśmy d. 8 (20) września Radcą Tajnym, i powołujemy do zasiadania w Rządzącym Senacie, z pozostawieniem przy terażniejszym urzędzie.

Depesza telegraficzna Gubernatora Charkowskiego do P. Ministra Wojny, z daty 16-go września 1859 roku. 13-go Września donosiłem JW. Panu, że Szamil pozostał w Charkowie do przyjazdu NAJJAŚNIEJSZEGO PANA. 14-go otrzymano z Kuraska depeszę względem wysłania go z synem do Czugujewa, dla przedstawienia tam NAJJAŚNIEJSZEMU CESARZOWI. 15-go byłem za zezwoleniem JEGO CESARSKIEJ MOŚCI w Czugujewie, gdzie przedstawienie Szamila miało miejsce. Rozczulony on jest widocznie miłosierdziem MONARCHY; na skutek życzenia CESARZA, Szamil znajdował się na przeglądzie wojsk i zachwycał się wszystkiem co widział. Dziś zaś ma przyjechać z synem do Charkowa dla znajdowania się na balu.

Gubernator Lużin.

Zapewniają że Kaługa przeznaczoną została na miejsce pobytu Szamila. Powiadają że Szamil przepędzi w Petersburgu około 7-u dni, a w Moskwie około 5-u dni, poczem uda się na miejsce wskazane mu na pobyt.

WIADOMOŚCI O DZIAŁANIACH WOJENNYCH W DAGESTANIE.

Główna kwatera w pobliżu aulu Keger, d. 22-go sierpnia 1859 r.

Skoro wszystkie plemiona, jedne za drugimi, ostatecznie się ukorzyły przed nami, a Szamil nagle, z niespodziewanym nawet dla nas pośpiechem, postradał ostatnią nadzieję utrzymania w swem ręku jakiejbyś władzy, rzucił się szukać schronienia w gminach Dagestanu Południowego, ale widząc już twierdzą swe w naszym ręku i spotykany nieprzyjaźnie przez mieszkańców, skierował się do Gunibu, znanego z swej niedostępności, i wczesnie przezeń wybranego na ostatnie schronienie. Tu to ukrył się z dwoma swymi synami, rodziną i pozostałymi wiernymi miurzydami. Przyłączywszy do siebie mieszkańców Gunibu, zebrał on bandę około 400 ludzi z czterema działami. Po drodze, oprócz zrabowania przez mieszkańców Kujadyńskich (o czem doniesione było w poprzednich wiadomościach), karawana Szamila uległa powtórnemu napadowi Tilitliców w lasach Karachskich, przyczem zabrano do pięćdziesięciu pakunków z 15,000 rs., wielu rzeczami złotemi i srebrnymi, oraz różnym dobytkiem; co rozdzielono między mieszkańców. Tam także poddało się 59 zbiegłych żołnierzy, 25 abreków (zbiegów) z rozmaitych części Kaukazu i kilku krajowców zaufanych Szamila. Szamil, nie ograniczając się naturalnem obwarowaniem Gunibu, użył wszelkich środków do uczynienia twierdzy zupełnie niedostępną; wysadził prochem wszystkie skały, gdzie była najmniejsza możność wdrapania się; zagroził wszystkie ścieżki prowadzące do Kara-Kojsu, Rugdże i Chindy grubemi wałami, basztami, budowlami obronnemi dwu i trzy-piętrowymi, wszędzie przysposobił ogromne kupy kamieni dla rzucania ich na atakujących, i jednym słowem, przygotował obronę, na jaką tylko jego środki i sztuka górali w podobnej rzeczy zdobyć się mogli.

Około 8-go Sierpnia, Oddział Dagestański, z wyjątkiem kilku batalionów, pozostawionych na komunikacjach, skoncentrowany został w gminie Kujadyńskiej, na uroczysku Gunimejer, a 9-go w skutku dokonanego rekonesansu miejscowości, wojska wyruszyły do podnóża Gunibu i

PRAWOŚĆ I ZASZCZYTY.

(Dalszy ciąg Patrz Nr. Kr. 85).

— Co też robicie Bastyanie? to nie przystoi, nie można tak zawstydzac dziewcząt, mówiac im o małżeństwie. O tem trzeba ukladać się z rodzicami. Czy nie widzisz jak się zmieszala i zmartwiła?

— Cóż znowu? czyliż kto zmartwi dziewczynę rajac jej narzeczonego? Stefania starszejsz się i zapominasz żeś była młoda. Anno! mówił dalej starzec, nie chcąc ustąpić z placu, czy chcesz pójść, za mego wnuczka Andrzeja? Jest to dobry chłopak, łagodny i uczciwych rodziców, on cię wstydu nie nabawi i będziesz z nim żyła spokojnie i szczęśliwie.

Anna spuściła w ziemię oczy łzami zalane.

— Bastyanie, rzekła matka, przychodząc jej na pomoc: dla czego męczysz ją? Czy nie widzisz że ona nie chce?

— Kobieto odpowiedział mulnik, niech każdy stanowi o swojej doli jak mu Bóg radzi. Wprzód

nim powiem wnuczkuwi mojemu: „dajmy temu pokój“ chcę przekonać się. Anno i cóż mi odpowiesz?

Anna stała mileżąca, nieruchoma, bez narzekania, bez oporu, jak te piękne i świeże kwiaty, będące w jej fartuszk.

— Nie spodziewałem się: rzekł wówczas mulnik ostro i śmiało, jako dziad Andrzeja i stary przyjaciel Jana-Marcina: że córka zaonych rodziców, wychowana skromnie i troskliwie, będzie mogła ich zasmucić i pogardzić jednym z najlepszych chłopaków naszej wioski, a nadomiar ich zmartwienia, będzie chciała zaślubić bękart. Na to trzeba nie mieć wstydu w oczach.

Na te cierpkie wyrazy, Anna tak łagodnie wychowana i pieszczona przez rodziców, która nigdy nie słyszała ani ostrego słowa, ani wymówek, taką boleść i wstyd uczuła, iż opuściła fartuszek, zasłaniając sobie twarz rękoma i z łkaniem padła na lawkę, a kwiaty jak gdyby jej boleścią dotknięte rozsypały się w kolo niej.

Bastyanie! Bastyanie! zawołała Stefania biegnąc do córki i tuląc ją do siebie, jakim prawem tak mówisz do mojej Anny i rozdierasz jej serce? Czyliż to rozsądnie, czyliż przyjaciel może tak czynić? Powiadasz tej biedaczce, że nie ma wstydu w oczach, dla tego że nie chce iść za twójego wnuka. Czyliż miałaby więcej wstydu i sumienia, gdyby się ułakomiła na jego miejsce, nie kochając go i opuszczając tego którego

kocha dla tego że jest nieszczęśliwym i biednym? Anno, kochana Anno nie płacz, nie płacz!

Stefania płakała razem z córką, która utuliła głowę na łonie matki.

Bastyan dobre miał serce i szczerze kochał matkę i córkę, oniemiał i zmieszzał się widząc jaki skutek zrzadziła jego gwałtowna mowa. Czempredzej rzekł z wstydem i żalem.

No! nie płacz kochanko. Na miłość Najświętszej Panny Maryi, nie płacz. To są tylko marne wyrazy, język mój gadał, nie zaś wola moja. Nie bierz tego za prawdę. Rób co ci się podoba tak jak gdybym nie był mówił. To będzie lepiej. Nie mogę zaprzeczyć że Andrzeja na nie wiele się przyda; silny jest chłopak, lecz w głowie nie ma mózgu, jak to widać. Ten głupiec powinien był porozumieć się z tobą, nie zaś wyprowadzić mnie żebym z niczem powracał. A więc powiem temu niedołędze żeby ci dał pokój. Nie płacz, już się wszystko skończyło. I cóż mam zrobić? Czy chcesz to będę prosił twego ojca, żeby cię wydał za Gabryela? Posłuchaj, przysięgam ci na brodę moją, że tym który o waszem małżeństwie z twoim ojcem pogada, ja będę, z tym językiem co go mam w gębie. Bóg zabrał mi zęby, ale mogę mówić i przekonywać. No, no, Stefania, Aneczko, zgódźmy się, a djabel niech pójdzie do piekła skąd przyszedł. Moja córeczko chrusna, podnieś główkę, poprowadź twój interes, a jeśli stryjaszek Bastyan nie na-

zajęły miejsca dla blokady, tak iż 10-go sierpnia Oddział Dagestański rozlokował się w sposób następujący: na zachodniej i północno-zachodniej stronie Gunibu, dwa bataliony Dagestańskiego pułku, do których 17-go t. m. przyłączono także 18-ty batalion strzelców. Na stronie południowej dwa bataliony Abszeronskiego pułku piechoty, 4-ty batalion pułku Samurskiego i 21-y batalion strzelców; na stronie wschodniej nad Kara-Kojsu, 3-ci batalion pułku Samurskiego i pięć secin Dagestańskiego pułku jazdy nieregularnej. Na stronach północnej i północno-wschodniej 1-y batalion pułku Samurskiego, jeden batalion Gruzynskiego grenadierów i dwie secin Akuszynskiej milicyi konnej. Dwa bataliony pułku Lejb-grenadierów Erywańskiego, trzy bataliony Szyrwańskiego, rota Saperów, dwa dywizyjony Dragonów Siewierskich; czternaście dział górnych, sześć secin jazdy krajowej, skoncentrowały się 12-go sierpnia naprzeciw Gunibu, u zburzonego aulu Keger. Do nich zaś, 18-go t. m. przyłączyły się: 2-gi batalion pułku Szyrwańskiego, idący z ciężarami kwatery głównej, i jeden dywizyon dragonów Siewierskich, znajdujący się w konwoju P. Głównodowodzącego, a 20 przybyły cztery działa lekkie. Takim rozlokowaniem wojsk w okrag góry Gunibu, około 50 wiorst, urządzoną została o ile można najcisniejsza blokada. Tym sposobem kiedy cały kraj od morza Kaspijskiego do drogi Wojenno-Gruzynskiej, już się ukorzył, pozostał tylko Szamil, w niedostępnym schronieniu, jak szczątek wielkiej budowy, walącej się od razu po długim oporze. Ale kilka dni przepędzonych na Gunibie, otoczonym naszymi wojskami i mieszkańcami, którzy powstali przeciw Szamilowi, dały mu porę do pomyslenia nad swem położeniem niezbyt godnym zazdrości. Widział on w naszym reku Irib, Czoeh, Ullu-Kalle—twierdze zaledwie dostępne, widział swych najlepszych, najwierniejszych spółników w konwoju Głównodowodzącego, przejeżdżającego po wawozach Andyjskiego, Awarskiego i Kara-Kojsu, i widocznie zaczął nabierać przekonania, że pora jego władzy minęła bezpowrotnie. Postanowił on wejść w układy, wybraawszy na pośredników Daniel-Beka i znajdującego się w służbie naszej Pułkownika Ali-Chana. Ale po czterech dniowych bezużytecznych układach, P. Głównodowodzący kazał je zerwać i tegoż dnia przystąpiono do robót przygotowawczych celem opanowania Gunibu.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu.

Podaje do powszechnej wiadomości, że bilety Skarbowe sto-rublowe procentowe 1-ej seryi, wypuszczone w obieg na zasadzie Najwyższego ukazu z dnia 26 lutego (9 marca) 1848 roku, spłacone będą okazicielom przez kasę główną Królestwa gotowizną, poczynając od włącznie dnia 20 października (1 listopada) 1859 roku codziennie od godziny 10-ej z rana do 1-ej po południu wyjąwszy święta uroczyste i dworskie.

Procent od tych biletów, płacony będzie wraz ze spłaceniem od dnia 20 października (11 listo-

kloni twego ojca, to i sam arcybiskup tego nie dokaże. Za to wszystko odpokutuje ten głupi Andrzej, że się wyrwał bez rozsądku.

ROZDZIAŁ IV.

Za powrotem Jana-Marcina, Bastyan natychmiast zabrał się do wykonania swojej obietnicy, i uczynił to z pośpiechem, jak ludzie którzy zabijają popełnionego błędu. Stefania wyszła z córką do drugiej izby. Gabryel oprzątał muły, tak więc Jan-Marcin i Bastyan zostali sami i natychmiast taka rozmowa wszczęła się między niemi.

— I cóż Janie? powinienbyś ożenić twoje dzieci.

— Co mówisz Bastjanie?

— To com powiedział.

— Wiecie że to być nie może, dla czegoż więc gadacie na wiatr?

— Ale dla czego być nie może? Są rzeczy tak jasne jak słońce. Cóż macie przeciw Gabryelowi, tak dobremu i pracowitemu chłopakowi? Chyba to że jest podrzutkiem?

— Ja, nie nie mówię.

— Rozumiem, chce ci się zięcia z tytułami, szlachcica. Lecz mój Janie, w terażniejszym czasie, każdy kto ma pieniądze może tytułować się szlachcicem, jak naprzykład don José Iszy. Lecz najsprawiedliwszy tytuł ojca lub stryja, nie zy-

pada) 1858 roku do tegoż dnia roku bieżącego 1859, jako też dalszy po wyłącznie miesiąc, w którym zgłoszenie się po wypłatę nastąpi, o ile wszakże bilety do dnia 29 października (11 listopada) 1860 r. do spłacenia złożone będą, za czas bowiem po tym dniu upływający, procent takowy płacić się nie będzie, z powodu, iż stosownie do art. 3 pomienione na wstępie ukazu NAJWYŻSZEGO, tylko do dnia 20 października (1 listopada) 1860 roku jako do terminu na spłacenie biletów przeznaczonego liczony być może.—p. o. Dyrektora głównego prezydującego, Radea Tajny, R. Niepokojczycki.—Dyrektor Kancellaryi, Parzelski.

Towarzystwo Rolnicze w Królestwie Polskim, wyznaczyło kwotę rs. 100 w nagrodę za ułożenie najlepszego poradnika hodowli koni, obejmującego wszelkie zasady tejże hodowli, ze szczególnem onych zastosowaniem do warunków i potrzeb hodowli krajowej.

Za dziełko tej treści, które przez specjalną delegację, od komitetu towarzystwa wyznaczyć się mającą, za najlepsze uznanem zostanie, autor onego oprócz wymienionej nagrody 100 rs. otrzymać jeszcze może rs. 200, jeżeli pracę swoją na własność towarzystwu rolniczemu odstąpić zechce.

— Z pociechą przychodzi nam zapisać każdą dla ogółu ofiarę, każdą myśl z zaparciem się i poświęceniem przywiedzioną do skutku. Taką jest obywatela litewskiego), pana Ludwika Pietkiewicza z Kowińskiego, troskliwie czynna o los naszych artystów i ich kształcenie. W chwili gdy wszyscy się uskarżają na obojętność publiki i małą ilość rozprzedających się dzieł sztuki, p. Pietkiewicz, zda się, chce nam zastąpić sam jeden to, czego drudzy nie czynią. Nie ma prawie znakomitego talentu u nas malarza, u którego w jak najkorzystniejszych dla niego warunkach, nie zamówił jakiegos utworu. Oprócz tego, dzieła ich ofiaruje się posyłać swoim kosztem na wystawę paryską, aby je tamtejsza osądziła krytyka. Tak uczynił z wielkim obrazem ukrzyżowania p. Tad. Goreckiego, u którego jeszcze parę obrazów zamówił; z p. Simmlerem, Kossakiem, Brodowskim, Zаметtem i t. p.

Oprócz tego, spełniając myśl kiedyś przez nas rzuconą, o wydaniu monumentalnym Pamiętników Paska, p. Pietkiewicz przyrzekłłożyć na nie, z warunkiem, aby po zwrocie kosztów, przychód użyty został na inne tego rodzaju przedsięwzięcia.

Tak tedy doczekamy się może Paska ilustrowanego fantazyjnie, ale któremu za objaśnienie służyć będą z jego czasów pozostałe ryciny, portrety, oręż, zbroje, widoki i t. p. Zajmując się tą edycją, nieomieszkamy uczynić jej tak najwspanialszą, jak najpoprawniejszą, jak najwierniej odbijającą epokę ze strony jej monumentalnej i malowniczej; reszty sam Pasek dokona. Do tekstu jego dodane będą wszelkie objaśnienia historyczne, które mu za poparcie lub wykład posłużyć mogą. Jeśli wydanie to przywieść da Bóg do skutku, będzie to pomnik na grobie nieporównanego naszego Jana Chryzostoma, któremu się

skuje się i nie kupuje; nadaje go poczciwość i starość.

— Stryju Bastjanie, chwytacie się nowych maxym wiecie że nie jestem nic dobrego, że krew poczciwa płynie we mnie, że nie chcę skazy w moim rodzie, a jeżeli postępujecie prostą drogą, przyznacie że mam słusność.

— Dalibóg, słusność jest to rzecz najpospolitsza. Każdy twierdzi że ma słusność; lecz ja ci powiadam Marcinie, że Gabryel jest doskonałym chłopakiem i że lepszego zięcia nigdzie nie znajdziesz.

— Stryju Bastjanie, idąc przez las, nie tylko zważam na gałęzie, lecz i na pień.

— Mój sąsiedzie, dajże pokój gałęziom i drzewu, zważaj raczej, że ci młodzi kochają się. Jakież lekarstwo wymyślisz na to?

— Czy mówicie przez sen? Skądże wiecie że się kochają?

— Powiadam ci, że tak jest. A teraz zastanów się, że jeżeli nie pozwolisz na ich małżeństwo zrzadzisz ich nieszczęście, albo do nieposłuszeństwa zmusisz.

— A ja was zapewniam stryju Bastjanie, że Gabryel i Anna nie przestaną szanować ojcowskiej władzy i nie zapomną o przykazaniu boskiem: „Czcij ojca twego tak w niebie jak i na ziemi.“

— Przyjacielu, taka samowolność już nie jest właściwa w naszym wykształconym wieku, rzekł starzec uśmiechając się.

ta cześć dawno należała. P. Pietkiewicz za cały kraj dług spłaca.

(G. C.)

— W dniu onegdajszym, w rozpoczęciu ciągnięcia 3ej klasy 94ej loteryi klassycznej, znaczniejsze wygrane padły na numera następujące: Nr. 19,413, wygrał 5,000 rs.; Nr. 22,500, rs. 1000; Nr. 9,666, rs. 500; Nra 15,792 i 19,549, po 240 rs.; Nr. 13,696 rs. 120.

Wczoraj w ukończeniu ciągnięcia 3-ciej klasy 94-tej loteryi klassycznej, odbytego w obec Osób ze strony Rządu, oraz Obywateli delegowanych W.W. Lipińskiego i Brun, znaczniejsze wygrane padły jak następuje: rsr. 2,000, na Nr. 22,083, $\frac{5}{10}$, w kantorze ekspedycyi u kolektora Rabinowicza w Warszawie. Rsr. 500: na Nr. 17,307, $\frac{5}{10}$, w kantorze głównym. Po rsr. 240, na Nr. 1,184, $\frac{2}{10}$, u Folmanna w Warszawie; na Nr. 15473, $\frac{5}{10}$, u Krukowskiego w Maryampolu, i na Nr. 19,492 $\frac{5}{10}$, u Raczkowskiego w Suwałkach. Po rs. 120: na Nr. 7,674, $\frac{2}{10}$, u Celnika w Kłodawie; na Nr. 16,146 $\frac{2}{10}$ u Jakóba Pinkusa w Płońsku; na Nr. 19,810, $\frac{3}{10}$, u Dębińskiego w Łodzi; na Nr. 20,038, $\frac{5}{10}$, u Gesunthejsta w Warszawie; na Nr. 20,523, $\frac{3}{10}$, u Dąbrowskiego w Warszawie; na Nr. 21,060, $\frac{5}{10}$, u Aleksandra Giwartowskiego w Warszawie; na Nr. 21,408, $\frac{5}{10}$, u Goldberga w Warszawie; na Nr. 22,651, $\frac{3}{10}$, bezpłatny; i na Nr. 22,902, $\frac{5}{10}$, bezpłatny.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

A M E R Y K A.

Niespodziana rewolucya w Costa-Rica obaliła prezydenta tego kraju p. Mora. W nocy 14-go sierpnia, garstka żołnierzy nasza jego mieszkanie porwała go i zaprowadziła na statek parowy, razem z jego bratem Joachimem Mora dowódcą naczelnym wojska, generałem Józef Maria; Canas ministrem skarbu wyprawiła do Guatimala. Lud do tego nie należał i nie wiedział o niczem. Napomykają, że Anglia należała do tej intrygi. Prezydent przybywszy na statek, protestował przeciw temu gwałtowi, a potem odpłynął do Nowego Yorku.

A U S T R Y A.

Wiedeń, 2 października. Mówiono o nowych podziałach politycznych, które w krajach koronnych miały być zaprowadzone: ale pokazuje się że są bezzasadne, i gazeta austriacka takowym formalnie zaprzecza. Przytem objaśnia, że romantyczność administracyi zasada się na różnym w oddzielnych krajach prawodawstwie, a połączenie tych różnych żywiołów wywołałoby wiele trudności. Oprócz tego ludność nie życzy sobie połączenia prowincyi, chyba w Węgrzech gdzie niechętnie widziano oddzielenie województwa serbskiego i banatu temezwarskiego.

(Neue Pr. Zig.)

F R A N C Y A.

Paryż, 3 października. Zdaje się że wiatr nad Włochami powiewający, jest przychylnym przyłączeniu księstw i legacyi do Piemontu. Pochoodzi to od narodów, bo rządy Francyi i Austrii trwają w sprzeciwianiu się polityce przyłączenia, która chyba potęgą własną górę weźmie. Wy-

— Porzucicie takie argumenta, odpowiedział gadajcie je don José Imu.

— Posłuchaj Janie, jeżeli tak będziesz uparty, wszyscy będą cię napastować jak spłoszonego zająca, bo Gabryela wszyscy kochają.

Stryju Bastjanie, kto orze prosto, temu pluga nie odbiorą. Nikt nie miał do czynienia z mojami kosćmi i nikt mieć nie będzie, chyba grabarz po mojej śmierci. Czy rozumiesz?

— To wszystko głupstwo. Z twoją czystą krwią i rodowitością wynosisz się nad gwiazdy. Kto tam będzie pytał się, za jakie lat kilkadziesiąt, czy dziadek twoich prawników wiedział lub nie wiedział o swoim ojcu?

— Pismo o tem poświadcza. Czemże jest człowiek bez metryki? powiedzcie sami. W niższym jest stanie od zwierząt rasowych, którym świadectwo ich rodu wypiętnowano na skórze.

— Jesteś człowiekiem pobożnym i miłosiernym, dla czegoż więc zawziętaś się na nieszczęście tych biednych dzieci? Zważaj Janie, kto zanadto przebiera w koniach, ten całe życie chodzi pieszo.

— Kilka-krotnie powiedziałem, że niechcę skazy w mojej krwi, bo czystą odebrałem od rodziców; nie chcę żeby mię palcem wytykano.

— Nie gniewaj się. Nie jesteś tak srogim Janie. Mój bracie, usłuchaj rady rozumu i skłoń się do życzenia wszystkich.

— Stryju Bastjanie, odpowiedział Jan głosem

padki następują po sobie z niesłychaną szybkością, a zdaje się że potęga czynów dokonanych, ciężko zaważy na szali przy ostatecznym rozstrzygnięciu.

Rząd francuzki zawsze otwarty i szczerzy w swem postępowaniu, wspiera rząd austriacki w usiłowaniu, aby układy w Villafranca przyjęte utrzymać nienaruszone, ale kiedy się negocjacje z taką ciągłą powolnością, kiedy układy gabinetów pokryte są tajemnicą, zwolennicy połączenia księstw działają i rozwijają swe postanowienia, środkami stosownymi i z ich położenia wynikającymi. Francya i Austria znajdują więc już porządek ustalony i jakże naprzeciw niego będą mogli wystąpić z warunkami układów, przeciw którym ludność księstw może wystąpić z całą energią uporczywą, żądając niezłomnie przyłączenia do Piemontu. Tu chyba tylko siłą zbrojną coś zrobić można, a przecież zastrzeżono wzajemnie że siły zbrojnej żadna strona nie użyje.

Przy takimem zawikłaniu, bez wątplenia lepiej jest zdać losy Włoch na naturalny bieg rzeczy, i spokojnie a rozsądnie oczekiwać co się stanie, aniżeli odgrywać rolę proroka w odgadywaniu przyszłości. Ale to tylko dotyczy Włoch środkowych, bo z Zürich właśnie nadchodzi wiadomość, że pełnomocnicy wkrótce zjedzą ze sceny i ustąpią dalszych układów kongresowi europejskiemu, który zarazem względem księstw i legacji rozstrzygnie. Jednakże wyznajmy otwarcie, kongres nie naraża się zbyt wiele, opóźniając swe zebranie się do czasu, w którym już te państwa Włoch według własnej woli się urządzi.

Bądź co bądź, konferencye zürichskie nie ukończą swych działań przed zupełnem uregulowaniem kwestyi odstąpienia Lombardyi. Postanowienie rozgraniczenia, ułożenie się co do części długu państwa, który Lombardya przyjmuje na siebie, są atrybuty specyjalną konferencyi, a te dwa punkta w tygodniu bieżącym mają być załatwione; a chociaż jeszcze pozostanie cośkolwiek dla kommissyi szczegółowych do dopełnienia, już zawarcie pokoju między Francją i Austrią, a następnie spisanie aktu ustąpienia Lombardyi, między Francją i Sardynią, będą ważnym krokiem, uprzężającym wielkie trudności w obecnem położeniu rzeczy.

Dla cesarza wracającego do Paryża około 14 października, miasto Bordeaux zapewne wyda bal, nie zaś ucztę jak niektórzy sądzili. Z tego wynika, że cesarz nie będzie miał mowy. I na cóżby miał mieć mowę? Wszakże myśli cesarza są dosyć znane, bo głośno objawił swą politykę dążącą do cywilizacji bezinteresownie, i tylko mógłby to samo powtórzyć. Przed wyjazdem z Biarritz, przyjmować tam będzie lorda Cowley, który wczoraj z Paryża do Biarritz pojechał. Powiadają że tylko sprawa chińska jest powodem tej podróży. Po powrocie do Paryża, poseł angielski nie zastanie już jednego z kolegów, gdyż p. Mason ambassador Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej, umarł dziś rano nagle, w pałacu legacji amerykańskiej. (Nord.)

H I S Z P A N I A.

Donoszą z Marsyli 29 września. Kilka handlowych domów piemonckich zakupuje broń w naszym mie-

ście. List z Genui odebrany, poleca niezwłocznie zakupić 3600 karabinów zwyczajnych i 3000 gwin-towanych. Pytają się o także o cenę pistoletów dla jazdy. Ta broń przeznaczona jest dla księstw włoskich. Łatwo będzie można skutecznie to polecenie. Nasi fabrykanci mają u siebie broni gotowych 6000. Tak znaczny zapas wytlómaczyć sobie można tem że cały wschód i Afryka zaopatruje się bronią w Marsylii.

P R U S S Y.

Berlin, 4 października. Z Paryża donoszą, że podczas urlopu hr. Pourtales posła pruskiego, udającego się na cztery tygodnie do dóbr swoich Oberhofen nad jeziorem Thun, znowu książę Reuss sprawować będzie interessa legacji pruskiej. Dyplomata ten, już w kilku ważnych okolicznościach dał dowody troskliwego strzeżenia dobra Pruss. Wczoraj most stały na Renie pod Kolonią, w obec księcia rejenta Pruss, dla publiczności otworzony został. — Pogłoska o nocie państw średnich niemieckich do Pruss, dotyczącej kwestyi reformy związku, zaczyna się znowu szerzyć, i utrzymują że już przed czterema tygodniami odesłana została, ale że Prussy dotąd nie dały nań odpowiedzi. Już dawniej oświadczono, że depesza takowa gabinetowi pruskiemu nie została przesłana, albowiem chociaż była projektowaną, Saksonia przeciw niej się oświadczyła.

O odbytej niedawno w München konferencyi ministrów spraw zagranicznych Bawaryi, Saksonii i Wirtembergu, urzędowy Dziennik Drezdeński ogłasza dosyć długi artykuł, w którym się wyraża: „Przedmiot nad którym toczyły się rozprawy w München, nie ma potrzeby lękać się światła i rozgłoszenia, wszelako zdaje się, że możemy przypomnieć ze względu na zapowiedziane ogłoszenie tych rozpraw, że do obrad należeli tylko ministrowie trzech państw, a zatem jeżeliby nawet na ich posiedzeniu dotknięto czegoś więcej aniżeli się to przy wzajemnem objawieniu swojej myśli dzieć zwykło, spodziewać się nie należy, aby pomienione rządy chciały wystąpić z ogłoszeniem jednostronnem kwestyi, których załatwienie nie zależy od nich samych.

Wczoraj po raz pierwszy pojawiły się na giełdzie akcyje pożyczki na rok 1859 z procentem 4 1/2% na budowę drogi żelaznej z Królewca do Eydtkuhnen, i na położenie podwójnej kolei na drodze niższego Śląska i Marchii. Cała summa 10,800,000 talarów wynosi, i w latach 1859, 1860 i 1861 ma być pokryta. (N. P. Z.)

S Z W E C J A i N O R W E G J A.

Christiania, 1 października. Król przybył onegdaj z Sztokholmu, a władze miejskie przyjmowały go przy wstępie do miasta. Minister stanu Sibbern i radcy stanu Lange i Berch-Reichenwald przybyli wczoraj do Christianii. Król przyszedł soboty znowu odjedzie. Dziś zbiera się szesnasty zwyczajny sejm (Storthing) i będzie radził nad prawami zasadniczymi, a między innymi nad prawem odbywania co rok sejmu, nad należeniem radców stanu do narad sejmowych, i nad stosunkiem reprezentantów z miast i wsi. (Schle. Ztg.)

Genewa, 1 października. Król Belgów ma jutro przybyć do Genewy; polecił bowiem żeby dla niego zachowano apartamenta w hotelu de Bergues, gdzie zwykle zajmował mieszkanie w czasie owych podróży do Szwajcaryi. Zapewniają że król bardzo jest zadowolony z swego widzenia się z cesarzem Napoleonem III, a z drugiej strony monarcha francuzki miał bardzo chwalić króla Leopolda, z powodu usposobienia do zgody i ducha wyrozumiałego. (Ind. Belge.)

Umarł w Uster, b. pułkownik Kuntz, zwany królem przadków. Był to człowiek niezmiernie bogaty a przytem dziwak. Mieszkał w jednej z fabryk do niego należących, nie daleko od debarkadenu drogi żelaznej Uster nad rzeką Aa, w ogromnym i wspaniałym gmachu; tam na pierwszym piętrze jest izdebka ciemna i wązka, bez obicia i mebli; w niej na starym łóżku, mieszkał i umarł ów bogacz. Obok niej, była jego kuchnia, w której stojący jadł razem z służącym i starą kucharką. Człowiek ten, którego bogactwa co dzień pomnażał się pracą tysiąca robotników, nie czuł potrzeby żadnych przyjemności życia, ani wygod, rzeczy niepotrzebnych nie cierpiał.

Nigdy nie sporządził inwentarza swego majątku, przed laty dwunastu zniewolono go do tej czynności. Lecz gdy już doszli do 20 milionów zł. szwajcarskich (około 12 mil. r. s.) czystego majątku, Kuntz z niecierpliwionym wyrwał pióro rachmistrzowi i rzekł. „Głupstwo! na co to się przyda!

Miał zamiar napisać testament i sprowadził notaryusza, lecz nie wiedząc od czego zacząć, odłożył na później, a tymczasem umarł nagle.

W wyobraźni gminu, Kuntz jest jakąś pół bajeczną postacią; jeszcze za jego życia rozprowadzono o nim rozmaite legendy. Wszyscy byli przekonani, że po jego śmierci zjawi się jakiś młody człowiek, który udowodni że jest jego synem i dziedzicem. Otóż właśnie w kilka dni po zgonie tego króla przadków, przybył do Uster przystojny młodzieniec, poszedł najprzód na cmentarz i długo płakał na grobie Kuntza, a potem oświadczył że jest synem jego i że to udowodni. Mieszkańcy Uster wierzą jak najmocniej, że to jest rzeczywisty dziedzic, a to usposobienie łatwo może dopomóc zabiegom jakiegoś awanturnika. (Nord.)

T U R C Y A.

O zamachu odkrytym w Konstantynopolu, to tylko donoszą, iż więcej jak 800 osób dotąd uwięziono i przypuszczają że w całym państwie liczba spiskowych dochodzi do 70,000. (Nord.)

W Ł O C H Y.

Balonia, 29 września. Wojska papieżkie z tak rozmaitych złożone żywiołów, przygotowane są do przytłumienia zaburzeń które się tu i owdzie pokazują. Wielkie niebezpieczeństwo grozi władzy papieżkiej w Fano, Sinigahlio i Ankonie. Szczególniej ostatnie miasto tylko podstępem do uległości papieżowi przyprowadzone, zdaje się być ogniskiem powstania. Odkryto korespondencye kompromitujące mnóstwo osób, przyaresztowano tych których zdołano ująć, ale spiszek

poważnym i stałym. Ja muszę dotrwać w mojem postanowieniu.

— A więc bądź mi zdrów. Nie! zawołał mulnik wstając zniecierpliwiony, chcesz się puszyć jak grand, rozumujesz jak margrabia. Aż mi się w głowie mąci.

To rzekłszy, mulnik poszedł do Stefani.

— Gdyby chciano w Paryżu obstalować swata, to nie zrobionoby nie zgrabniejszego odemnie. Otóż odmówili mi wszyscy! Anno, od wyroku twego ojca tak nie można odwołać się, jak od wojennego sądu. Nikt lepiej nie potrafił bronić twojej sprawy; lecz to co mówi wasz ojciec, ma także zasady; a jeżeli przy nim jest słusność, to cóż z tym robić, trzeba spuścić oczy i siedzieć cicho.

Anna znowu płakała.

— I cóż robić moja córko. Nigdy nam się nie powiedzie tak jak sobie życzymy. Przeszkody wylażą na świecie, jak sztydło z worka.

Gabryel wszedłszy do chaty, postrzegł że Anna płakała. Była to rzecz niespodziana i dziwna, w spokojnem i błogiem życiu tej rodziny; smutne przecucie ovladło jego sercem. A gdy wszyscy usnęli i gdy Gabryel wyszedł po cichu dla rozmawiania jak zwykle przez okno ze swoją kochanką, Anna czując, że on bardziej się jeszcze zasmuci a niżeli ona, nie mu nie powiedziała co się stało; za przyczynę swoich łez i smutku naznaczyła żądanie Bastjana, które ją mocno nie-

pokoi, gdyż jej rodzice mogliby przystać na nie.

— Twoi rodzice, chcą cię wydać za Andrzeja: rzekł Gabryel.

— Ja go nie chcę; gniewają się na mnie i to jest powód mojego zmartwienia: odpowiedziała Anna.

— I nie chcą żebyś poszła za mnie?

— Zaczekamy dopóki nie pozwolą.

— I cóż nam przyjdzie z czekania?

— Nie rozłączymy się.

— Mamże być tym krzyżem, do którego przybijesz twoje życie i będziesz cierpieć?

Cierpienie z miłości, nie jest cierpieniem.

— Biedna Anno!

— Dopóty nie trzeba litować się nad kwiatem, dopóki nie oderwą go od słońca pod którym żyje.

— Anno! a jeżeli będą chcieli odłączyć cię od nieszczęśliwego, który z wszystkich względów nie należy do twojej rodziny, czy zapomnisz o nim, czy też będziesz mu stała?

— Będę dopóty, dopóki i ty będziesz stałym; a nawet gdybyś ty się zmienił, ja się nie zmienię. A ty Gabryelu czy dochowasz twojej miłości?

— Anno! morze przybywa i ubywa, księżyc wzrasta i zmniejsza się, wiatr się zmienia; lecz wiadomo ci, że miłość moja jest głęboka jak morze, lecz bez ubywania; wzniosła i smutna jak księżyc, lecz bez zmniejszania się; czysta i silna jak wiatr, lecz bez zmiany.

Wypadek ten mocno zasmucił Gabryela; zwró-

cił więc uwagę na swoje położenie i obowiązki. Wciągu jego miłości dla Anny, nie uderzyła go ta myśl straszliwa, że biedny podrutek nie może prosić o jej rękę. Ciężkiej doznał zgryzoty, zważając jak nieroztropnie połączył dolę swoją, z dolą tej dziewczyny.

W skutku tych bolesnych myśli, chciał poznać urodzenie swoje, a że wiedział, że sam tylko José Sanchez może go w tym przedmiocie oświecić, postanowił udać się do niego. Spodziewał się, że zdola w tym surowym i obojętnym władcy jego przyszłości, więcej wzbudzić zaufania, niżeli ci którzy o to go wybadywali.

Następnej niedzieli ubrał się w najnowsze suknie i poszedł do Araceny.

Lecz wprzódym nim zajdzie Gabryel do człowieka, z którym tak pragnie rozmówić się o urodzeniu swoim, musimy dać o nim wyobrażenie. Wprawdzie tylu jest podobnych ludzi, że nie nowego nie powiemy czytelnikom. W materialnym świecie, nowością jest użycie pary i elektryczności; w moralnym zawsze napotykamy te same postaci w rozmaitych ubiorach, kręcące się w tem samym błędnem kulku.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

tak jest rozgałęziony, i do niego tak wysoko położone osoby należą, że władza nawet uważa się za słabą do przytłumienia go bez pomocy silnego wojska.

Korrespondent podający wiadomość niniejszą twierdzi, że policja wie od kogo ma te szczegóły, że ta osoba najzupełniej na zaufanie zasługuje, oraz że jest w Ankonie skład broni tylko nie wie miejsca w którym się ta broń znajduje.

Taki jest stan rzeczy w Ankonie, zkad kieruje się całe powstanie, na wybrzeżu Adryatyckiem i wewnątrz kraju, jako to w Fano, Pesaro, Sinigaglio, Osimo, Loreto, Recanati aż do Mucera. Z tego powodu rząd papieżki jak najspieszniej przywlewał wojska z Pesaro, Perugia i Rzymu, i w marszach pospiesznych zdążają do Ankony. Lecz wojska te nie są żadnym wspólnym ogniwem połączone, i rząd nie może mieć w nich zaufania. Rzymianie zacieźnych Austryaków nie nawiązują, jak Szwajcarów dla rzezi w Peruzie spełnionej, zkad ciągle spory i bójkki już to z żołnierzami krajowemi, już też z mieszkańcami. I z tego powodu wątpić należy, ażeby wojska papieżkie wystarczyły na wtargnięcie do legacji, a Bóg wie co nastąpi. W nocy z 24-go na 25 września zrobił się alarm w Rimini, rzucano się do broni, ruszono naprzód aż do Cattolica, ale wtem nadszedł rozkaz zatrzymać się i nie przechodzić granicy. Alarm był fałszywy, gdyż tylko patrole rzymski i romański dały kilka strzałów karabinowych.

Więści puszczone o generale Kalbermatten dowódcy wojsk papieżkich, jakoby się w missyi udał do Tryestu, Wiednia, o tyle są mylne, że nie dowódca, tylko brat jego, generał dymisyonowany wyjechał do Wiednia podobno ze zleceniem, żeby nakłonić rząd austriacki do dania posiłków Papieżowi.

Generał Garibaldi wywiera wielki wpływ w Romanii, lud zbiega się gromadnie, i zaciąga się do jego szeregów. (Ind. Belge.)

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

Bruxella, 5 października. W krótkce poznamy, jak korrespondent z Paryża donosi, warunki względem których się Francya, Austria i Sardynia zgodziły w Zürich, a które stanowią instrument pokoju. Nietylko już w zasadzie wszystko jest umówione, ale akt sam już spisany, tylko że przy odczytaniu onego na posiedzeniu plenarnem pokazały się niektóre miejsca nie zupełnie jasno zredagowane, a kiedy zażądano zmiany takowych, hr. Colloredo uznał, że tego bez zniesienia się z gabinetem wiedeńskim zrobić nie może. Wyprawił więc natychmiast kuryera do Wiednia i jego powrotu tylko oczekują, aby na akcie pokoju położyć podpisy.

Wszelaki gabinet wiedeński także oczekuje depeszy od księcia Metternicha, jeszcze w Biarritz bawiącego i częste odbywającego narady z hr. Walewskim i dopiero za odebraniem takowej, ostateczne udzieli instrukcje, skutkiem których podpisanie aktu pokoju zaraz nastąpi. Tyle ogólnie o doprowadzeniu do końca ważnego dzieła konferujących pełnomocników. Ciekawa tylko rzecz w jaki sposób rozwiązano trudności, a szczególnie jakimi środkami strony zawierające pokój postanowiły zapewnić wprowadzenie w wykonanie wszystkich warunków wzajemnych ustępstw, tym dokumentem objętych.

Zdaje się nam, że Europa, pomimo tego wielkiego kroku na drodze do zapewnienia pokoju, będzie w tem samym położeniu, w jakim się znajdowała przed trzema, jeśli nie mamy powieścić przed sześciu miesiącami. Bo jeśli prawda, że los krajów Włoch środkowych nie został rozstrzygnięty, jeśli dla tego, że warunki przyjęte w Villafranca są wprost przeciwne stanowi rzeczy, jaki się od owego czasu w rzeczywistości utworzył, czyż można sprawę Włoch uważać za ukończoną bez kongresu?

Wszystkie mocarstwa to przyznały, i każde z osobna wyjawilo przekonanie, że potrzeba się zebrać na kongres. Tylko z razu Austria sprzeciwiała się takiemu kongresowi, jak go inne mocarstwa proponowały, będąc niejako pewną, że żywa sympatya dla Włochów nie pozwoli jej osiągnąć korzystnych warunków. Z tej jedynie przyczyny chciałaby do składu kongresu wciągnąć Hiszpaniją, Portugaliją i Szwecyę. Z drugiej strony. Anglia bynajmniej kongresowi nie jest przeciwną, tylko żąda aby wprzód pewną przyjęto zasadę i skreslono podstawę na której opierać się mają rozprawy.

Lord Cowley jest teraz w Biarritz, a chociaż

głoszono że tylko sprawa chińska tam go powiodła, inni przypisują jego podróży zamiar zbliżenia się Anglia do polityki francuzko-austriackiej Włoch dotyczącej. Anglia zbyt wiele na raz znajduje zajęcia. Sympatya narodu skłania ją do sprawy włoskiej, zagrożona władza każe myśleć o Indyach, obrażona дума nagli do ukarania Chińczyków, a obawa utracenia korzyści, zniwał do baczności na zamiary Hiszpanii w rozpoczynającej się wojnie z Marokkiem.

Niemcy są polem rozwlekłych walk gazetarskich, które, o ile sądzić można, skończą się na tem, że pozostanie tak jak było dotychczas. Ogólnem zdaniem prezesa rady ministrów saskich udał się do Wiednia jedynie w celu zbliżenia gabinetów berlińskiego i wiedeńskiego, co mu się też zapewne powiedzie.

Paryż, 6 października. Według listu z Toulon, zamieszczonego we wczorajszej *Patrie*, eskadra tulońska otrzymała rozkaz, bez zwłoki być gotową do odpłynienia. Nie potwierdza się też wiadomość, że papież odesłał ambassadorowi sardyńskiemu paszporta.

Bukarest, 4 października. Wczoraj odczytano tu publicznie ferman sultański nadający księciu Kuza, inwestyturę na gospodarstwo włośkie, także odczytanie fermanu na gospodarstwo mołdawskie tegoż księcia, miało miejsce w Jassach zeszłej soboty.

Londyn, 5 października. Czytamy w *Morning Post*, że Hiszpania zapewniła Anglię i Francję, że nie szuka powiększenia granic swoich posiadłości, *Times* zaś sądzi, że wyprawa marokańska może przynieść uszczerbek sprawom Anglii. Dla tego *Morning Post* powiada, że Anglii wiele na tem zależy, aby wojna pomiędzy Hiszpanią a Marokkiem, nie nastęrczyła pozoru do powiększenia kraju.

Londyn, 5 października. Wiadomości z Buenos Ayres potwierdzają, że przygotowania do wojny wciąż trwają. Z New-Yorku donoszą, że generał Miramon przygotowuje wyprawę na Vera-Cruz, i że się już względem pożyczki ułożył. Ceny bawełny spadają.

Paryż, 5 października. Zebranie się kongresu w Paryżu albo Bruxelli, jest już rzeczą pewną.

Paryż, 4 października. Cesarz Francuzów i cesarzowa niezawodnie 10 b. m. opuszczają Biarritz, a nazajutrz przybędą do Bordeaux, gdzie na ich przyjęcie wielkie przygotowują uroczystości.

Madryt, 2 października. Termin od rządu hiszpańskiego, cesarzowi marokańskiemu zakreslony do zadosyć uczynienia żądaniom Hiszpanii, upływa z dniem 15 b. m., gdy jednak wysłany do Fez kuryer nie może przed 18 powrócić, przeto główny dowódzca otrzymał rozkaz nie rozpoczynać kroków nieprzyjacielskich przez 20 października. Liczba wojska hiszpańskiego na granicy Maroko wynosi 20,000, a jak *Correspondentia autografu* mniema, marszałek O'Donnel zapewne sam obejmie naczelne nad tem wojskiem dowództwo.

Medyolan 1 października. Tak zwana Associazione unitaria italiana, wydała odezwę aby naród na jeden milion sztuk broni palnej podpisał składkę. Król Wiktor Emanuel przybędzie 7 października do Medyolanu, a 11-go b. m. uda się do Genui.

(St. Anz. Nord. Ind. Belge.)

Zeszy, Biblioteki Warszawskiej za miesiąc październik r. b. obejmuje:

Podróż bezimiennego księdza francuzkiego do Polski za króla Jana Sobieskiego przez Juliana Bartoszewicza.—Przegląd krytyczny rozporządzeń tak zwanego Statutu Wislickiego, podług przedmiotów ułożony, z uwzględnieniem poprawnej wersyi w dziele p. Z. A. Helcla podanej i z ocenieniem zdobyczy naukowych przez jego badania osiągniętych: napisał Aleksander hr. Stadnicki (ciąg dalszy).—O ptakach drapieżnych w Królestwie Polskiem, przez Władysława Taczanowskiego.—Podróż dokadkolwiek, przez Józefa Korzeniowskiego.—Kronika paryzka literacka, naukowa i artystyczna. Listy z Paryża Torquatta Tassa.—Historia Saint-Just'a.—Doroczne posiedzenie akademii nauk moralnych i politycznych.—Wystawa fotografii.—Wiadomości literackie.—Poezya. Demon poemat Lermontowa. Przekład Wł. Sabowskiego.—Kronika literacka. Sceny z życia koczującego, przez Eugeniusza Żmijewskiego tomów 2. Warszawa 1859.—Opis podróży do Australii i pobytu tamże od roku 1852 do 1853, przez Seweryna Korzelińskiego, tomów 2. Kraków 1858.—Listy z podróży odbytej do stepów

Kirgiz-Kajszczyckich, przez Edwarda Ostrowskiego. Grodno 1850. Przez Leopolda Huberta.—Marcin Studziński, karta z historii miasta Wilna, przez Władysława Syrokomlę. Wilno 1859.—Nasza ziemia, przegrywka, przez Władysława Chodźkiewicza. Petersburg 1859.—Dwóch rodzonych braci, powieść przez Bibianę Moraczewską. Poznań 1859.—Piosenki Berangera, przekład Władysława Serokomli i Wincentego Korytyńskiego. Wilno 1859.—Rokiczana, drama liryczna w trzech aktach przez J. Korzeniowskiego do muzyki Stanisława Moniuszki, Warszawa 1859: przez Kazimierza Kaszewskiego.—Kilka słów z powodu artykułu o antylojach środkowej Azji. Przez G. B.—Herby rycerstwa polskiego przez Bartosza Paprockiego zebrane i wydane R. P. 1854, wydanie Józefa Turowskiego. Kraków 1858.—Auto-da-fe, komedya w jednym akcie. Szczesna. Powieść Cypryana Norwida. Petersburg 1859.—Rozmaitości list M. Ks. Sarbiewskiego do Kazimierza Leona Sapiechy pisarza W. Ks. L.—Wiadomości z nauk: o pewnym wzorze na brylowatość graniastosłupa ściętego, podanym przez p. profesora Grunert za nowy, przez A. F.—Kronika bibliograficzna.—Wiadomości literackie.—Dostrzeżenia meteorologiczne za miesiąc sierpień r. b.

Zeszyt pamiętnika Religijno-Moralnego za miesiąc październik obejmuje:

Zapiski s. p. Jana Chodźki. O niektórych kościołach na Litwie (dokończenie).—Obchód ingressu odbytego w dniu 24-go lipca 1859 roku, przez JW. Józefa Michała Juszyńskiego biskupa Sandomierskiego, do kościoła katedralnego w Sandomierzu.—Kazanie miane w czasie Summy, celebrowanej przez JW. biskupa w dniu jego ingressu, w kościele katedralnym w Sandomierzu, przez ks. Melchiora Bulińskiego. Korrespondencye. I. Z Łędu w dycecezyi Kujawsko-Kaliskiej.—II. Z Lublina dnia 3-go lipca 1859 roku.—III. Z Archidyecezyi gnieźnieńskiej.—Rzuk oka historyczny na upłyniony rok 1858 pod względem administracyjnym i spraw duchownych.—Kronika kościelna i rozmaitości: z Warszawy,—z Lublina.—z Częstochowy.—z Petersburga,—z zagranicy.—Ojciec szubieniczny (Galgen-Pater) w Burghausen.—Ksiądz katolicki.—Kościół Redemptorystów w Rzymie.

OGŁOSZENIA

KSIĘGARNIA

SKŁAD NUT I PAPIERU

Maurycyego Orgelbranda w Wilnie.

Utrzymuje ciągle znaczne zapasy tak krajowych jak zagranicznych dzieł w różnych językach i we wszystkich gałęziach, liczny dobór Nut Mapp Atlasów i globusów jeograficznych; przyjmuje prenumeratę na pisma periodyczne, zurnale mōd krajowe i zagraniczne i na żądanie wszelkie zapisy uskutecznia w krótkim czasie. Rozgałęzione stosunki handlowe, zaopatrują często powyższy zakład we wszystkie nowości literackie i muzyczne, wnet po ogłoszeniu ich przez wydawców i niezwłocznie takowych dostarczać obowiązuje się, po cenach najprzystępniejszych książki krajowe po cenach miejscowych, zagraniczne po takichże, z doliczeniem kosztów transportu, Nuty zaś bez wyjątku czy w kraju czy za granicą wydawane, po cenach miejscowych różniących się od Wileńskich od 20—25 k. na każdym rublu. Drukowane katalogi książek i nut znajdujących się w powyższym zakładzie, przesyłają się bez płatnie do miejsc wskazanych. W miarę przybywania nowości, dodatki katalogów ukazują się. Zapisujący z prowincyi książek na rs. 10 albo nut na rs. 5 kosztów przesyłki nie ponoszą; przy znaczniejszych partjach korzystniejsze warunki. Na miejscu, kupujący w mniejszych partjach, zyskują odstępstwa kosztem pocztowym wyróżnywane, a przy większych partjach tak jak zwykle korzystniejsze warunki. Posiadający rzadkości bibliograficzne szczególnie z XVI i XVII wieku, a życzący takowe zbyć lub na inne dzieła zamienić, proszeni są o wiadomość i ceny, jako też o ścisłe objaśnienie, w jakim stanie są dzieła do zbycia. Poszukującym rzadkości, księgarnia ofiaruje pośrednictwo. Dla wygody korrespondentów swoich taż księgarnia stale utrzymuje zapasy Strun prawdziwie włoskich, Kalafonii paryzkiej, Papieru biurowego i listowego od najwykwintniejszych gatunków angielskich i francuzkich do zwyczajnego na codzienny użytek. Posiada nadto Maszynkę do suchych (en relief) odcisków Biletów Wizytowych, liter początkowych i całych imion na papierze listowym i w tym celu zamówienia przyjmuje.

TEATR WIELKI. Jutro: *Trubadur*.